

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

nimi: Eesti Rukki Selts

registrikood: 80124727

tänava/talu nimi, Väike-Kaar 33
maja ja korteri number:

linn: Tartu linn

maakond: Tartu maakond

postisihtnumber: 50406

telefon: +372 5036055

e-posti aadress: eestirukkielts@hot.ee

veebilehe aadress: www.eestirukkielts.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	5
Bilanss	5
Tulemiaruanne	6
Rahavoogude aruanne	7
Netovara muutuste aruanne	8
Raamatupidamise aastaaruande lisad	9
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	9
Lisa 2 Tööjõukulud	9
Lisa 3 Seotud osapooled	10
Aruande allkirjad	11

Tegevusaruanne

Eesti Rukki Seltsi juhatus ja volikogu tegutses 2016. aastal lähtudes seltsi põhikirja nõuetest ning 2016. a. aastaks kinnitatud tegevuskavast. Toimus seltsi üldkogude koosolek, kus kinnitati seltsi majandusaasta aruanded.

Aastavahetusel oli seltsil 101 füüsilist ja 27 juriidilist liiget.

Lähtudes seltsi tegevuse põhisuundadest, anname alljärgnevalt ülevaate 2016. aasta tegevusest.

I Rukkikasvatus ja tegevus rukkikasvatajatega

Eesti Rukki Seltsi tegevuse põhieesmärk on rukkikasvatuse toetamine ning rukkikasvatajate innustamine, et katta omakasvatatud rukkiga Eestimaa vajadused. Selleks on vaja saada vähemalt 30 tuhande tonnine rukkisaak aastas. Niisugust kogusaaki oleme viimasel 10 aastal saavutanud ainult seitsmel aastal. Rukki kogusaagid on kõikunud 18 tuhandest tonnist kuni 65 tuhande tonnini.

2016. aasta ei olnud rukkikasvatajatele hea. 12,4 tuhande hektarilisel kasvupinnalt saadi saagikusega 2,7 tonni, kogusaagiks 32,4 tuhat tonni rukist. Suurima rukki külvipinnaga olid OÜ Saka ERA, OÜ Estonia ja OÜ Laeva Põld. Nemat olid ka suurimad toidurukki müüjad. Vabariigis kokku oli rukkikasvatajaid 445, 2015. aastal 535, ehk 90 kasvatajat vähem.

Tartu Mill AS varus 2016. aastal Eestist toidurukist pea 13 tuhat tonni, ehk 4000 tonni vähem kui eelmisel aastal. Vähem, 1000 tonni võrra osteti leivatööstuste poolt ka rukkijahu ehk 12 000 tonni.

Ostetud rukki ja müüdud rukkijahu järgi võime küll kinnitada, et eesti leib on valmistatud eesti rukist, kuid muret teeb leiva vähenev tarbimine.

Rukki kõrgete saakide saamiseks on edu taganud vabariiklik viljelusvõistlus, mida koos teadlastega korraldavad AS Baltic Agro, Oilseeds Grupp, Maaleht, MES Nõuandeteenistus, Scandagra Eesti. Selts on igal aastal paremaid rukkikasvatajaid õnnitlenud ja tänanud. 2016. aastal oli parim rukkikasvataja Tuuli Vaarak Savikoti Agro OÜ-st, kes sai 37 hektarilisel põllult keskmiseks hektarisaagiks 10,4 tonni rukist, mis on uus rukkisaagikuse rekord.

'Sangaste' rukkisordi kasvatamisel toimus tagasimineku. Kui 2013. aastal kasvatati 'Sangaste' rukist 1016 hektaril, 2015. aastal 2280 hektaril, siis 2016. aastal 1063 hektaril. 81 rukkikasvatajat kasvas 'Sangaste' rukist. Kolmandik 'Sangaste' rukki põldudest asub Tartumaal.

Jätakuvalt on rukkikasvatus populaarne maherukki kasvatajate seas. Maherukkikasvatajaid on Eestimaal 90 ringis ning müügi kogus on ligikaudu 5–6 tuhat tonni. Suurimaks maherukki kasutajaks meie vabariigis on AS Rakvere Piiritustehas. 2016. aastal kasutati mahepiirituse valmistamiseks maherukist 1282 tonni.

Tänuväärset tööd tehakse Eesti Taimekasvatuse Instituudis talirukki sordiaretuses ja rukki eri sortide kasvatamisel. Talirukki sordiaretuse eesmärk on stabiilse ja kõrge saagikusega talve-, seisu- ja haiguskindlate ning kõrge ja stabiilse bioloogilise väärtusega talirukki sortide aretamine leiva- ja piiritusetööstuse tarbeks. Katseandmed näitavad, et Eestis aretatud rukkisordid ei jäta kasvatajat ilma saagita ka kehvades ilmastikutingimustes.

II Eestimaine rukkileib kui rahvustoit – selle tarbimise propageerimine

Eesti leivatööstused on rukkileibade küpsetamisega väga hästi hakkama saanud. Valik on lai ja pidevalt uuenev. Ka reklaam meedias on huvitav ja tarbimisele kutsuv. Samas toidumaailm pidevalt laieneb ja kutsub proovima toite, mille juurde rukkileib ei kuulu. Ka siin oleks toidu reklaamis õige loosung: „Oleme eurooplased, aga jäägem eestlasteks“, seega rukkileiva tarbijateks.

Palju on rukkileiva populariseerimiseks teinud Eesti Põllumajandusmuuseum. Õppepäevi on muuseumis läbi viidud nii leivaküpsetajatele, koolinoortele kui eelkooliealistele lastele. Leib tutvustati ja pakuti maitsmiseks erinevatel messidel ja üritustel. Muuseumi eestvedamisel koostati ja anti välja trükis „Eesti Põllumajandusmuuseumi leivajutud“. Põllumajandusmuuseum algatas liikumise ja kutsus osalema kõiki inimesi, kes kannavad edasi meie esivanemate leivateotraditsiooni ja kelle kätetööna valmivad iga päev sajad pühendumuse ja armastusega küpsetatud rukkileivad kõikjal üle Eesti. Eesmärk on koguda koduleivaküpsetajate lood ja kogemused: millisest jahust leiba küpsetati ja milliseid lisandeid kasutati, missuguseid leivaküpsetamise nippe ja retsepte hinnatakse ning teistelegi soovitatakse. Eesti Vabariigi 100. sünnipäeval saame üheskoos uhkusega teada anda, kui suure osa juubeli-rukkileibadest on küpsetanud meie inimesed oma kodudes ja muuseumides.

III Rukkileib kui tervise varaait

See on rukkileiva tarbimisele kutsuv Eesti Rukki Seltsi loosung. Rukkileiva sööjatele teadmiseks, et ka leiva suurtarbimine ei riku sööja tervist. Rukkileib või ja piimaga oli esmatoit paljudele noortele Eestimaal enne ja pärast viimast sõda. On tore, et koduleiva küpsetamine on saanud heaks traditsiooniks paljudes noorperedes. 2016. aastal kasutati selleks pea 1000 tonni rukkijahu. Rukkileiva populariseerimisel tahab selts tugevdada koostööd Eesti Leivaliidu ja Pagarite Seltsiga.

IV Rukkikasvatusele ja rukkitoodetel soodne majanduskeskkond

Aruandeaasta oli ilmastiku poolest rukkile ebasoodne. Samas on tõusnud maaharimise ja taimekasvatuse kultuur ning saagirikaste hübriidsortide kasvatamine. Oma roll on ka sordiseemnel. Samas nõudlus rukki järele pole tõusnud. Toidurukki vajadus kõigub 20 tuhande tonni piires. Toidurukki ostuhind ei ole tõusnud. 2015. aastal maksti tonni toidurukki eest 119 ja 2016. aastal ka 119 eurot. Soodsam on kasvatada maherukist, mille puhul hind on 1,5 korda kõrgem. Rukkikasvatamise tasuvuse päästab saagikuse tõus ja siin võimalusi on. Rukkisaak vähemalt 5 tonni hektarilt peaks olema eesmärk. Enam hinda saadi rukki ekspordist. 2016. aastal eksporditi rukist 12 000 tonni.

V Eesti Rukki Seltsi 2016. aasta tegevuskava täitmine

2016. aasta rukkiaasta algas krahv Fr. Bergi sünniaastapäeva tähistamisega 16. veebruaril Sangaste lossis. Tehti kokkuvõtte rukkiaastast 2015 ning arutati 2016. aasta tegevuskava. Austati krahvi rukkipärja asetamisega tema kalmule. 22. aprillil toimus põllumajandusmuuseumis igaaastane Eesti Rukki Päev. Arutati Eesti Rukkitee tunnustähtsust ja teenuseid. Samal päeval toimus ka seltsi suurkogu, mis kinnitas eelmise aasta majandusaasta aruande.

Üheks keskeks ürituseks oli 3. juunil külaskäik Äntule Rukkikuningriiki. Siin toimus äsja loodud Rukkiülikooli avasessioon. Kavas oli rukkitee sõlmpunktides toimuvad üritused ja tegevused ning rukkileiva valmistamise õppepäev koolilastele. Ürituse muutis laiapinnaliseks ka kohaliku kogukonna osalemine. Päeva naelaks kujunes koostöölepe „100 rukkipõldu, miljon rukkileiba“ EV 100 juubeliks allakirjutamine seltsi, põllumeeste keskkliidu, Tartu Milli ja Leiburi poolt. Üritusest võttis osa ligi 100 inimest. Üle anti ka rukkiräägu 2016. aasta auhind. Auhinna sai legendaarne rahvatantsujuht Maie Orav.

6. augustil toimus Sangastes kogupereüritus „Sangaste rukki päev“. Toimusid rukkitoode esitus, töötoad, minietendus lastele ning rukkileiva promo-kampaania. Kahjuks ei õnnestunud 'Sangaste' rukkisordi kasvatajate kokkutulek. Sellel aastal tuleb seda paremini ette valmistada.

13. augustil tähistati Eesti Põllumajandusmuuseumis rukkimaarjapäeva. Traditsiooniliselt esines kõnega „Olukorras rukkikuningriigis“ meie rukkikuningas. Töötasid õpitoad, lõigati põllul 'Sangaste' rukist, tehti vihkusid ja rukkihakke, vaadati rukkiküüni ekspositsiooni.

Rukkikülvaja pronkskuju 2016. aasta auhinna üleandmise tseremoonia toimus 26. augustil Väätsal. Auhinna sai tuntud maherukkikasvataja Ants-Endel Sõrra Kāmara Mahe OÜ-st.

Meie rukkiselts võtab osa rahvusvahelisest liikumisest „Rahuleib“. Seda liikumist viiakse igal aastal läbi ühes riigis rahuleiva päevana. 2016. aastal toimus see Ungaris. Meie seltsist võtsid üritusest osa Mati Koppel ja Heili Kalbri Sangaste Lossi SA-st.

1. novembril toimus Sangastes Eesti Rukki Lõikuspidu. Tehti kokkuvõtte rukkiaastast, anti ülevaade aktsiooni „100 rukkipõldu“ käigust ning avalikustati innovatsiooni auhinna statuut. Täna parimaid rukkikasvatajaid.

VI Eesti Rukki Seltsi rahvusvaheline tegevus

Eesti Rukki Selts jätkab koostöö arendamist teiste riikide teadlaste, sordiaretajate, rukki töötajate ja rukkitoode valmistajate ning mittetulundusühingutega. Peamine eesmärk on rahvusvahelise rukkivõrgustiku loomine, et aidata kaasa talirukki kasvatamise ja kasutamise suurenemisele. Valdkondlikult panustab selts rahvusvaheliste sidemete arendamisse sordiaretuse ja sordikatsetuse valdkonnas.

Oluliseks tegevuseks oli rukkileiva kui kõrge toitumisväärtusega toidu populariseerimise ja tootearenduse jätkamine, et suurendada leiva kasutamist.

Enim on koostööd tehtud FAO Budapestis asuva osakonnaga. Teemaks on rukki jätkusuutlik kasutamine ja toiduohutuse aspektid. FAO poolt on koordinaatoriks Dr Eleonora Dupouy.

Eesti Taimekasvatuse Instituut ja Valgevene Maaviljeluse Teadusliku Uurimise Keskus Žodinos jätkasid vastastikuseid rukki sortide ja aretiste sordikatsetusi. Selts korraldas Läti Pagarite Liidu esindajate tutvumisreisi Eestis. Külastati Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli, Eesti Põllumajandusmuuseumi, samuti põllumajandusettevõtet Simuna Ivax OÜ Väike-Maarjas ja Sangaste Rukkiküla ning lossi.

Vavilovi nim geneetiliste ressursside instituut (Venemaa) on saatnud uusi säilikuide nende hoiustamiseks Eesti Taimekasvatuse Instituudi geenipangas. Asutuse teadurid on osalenud Eestis läbi viidud üritustel.

Jätkati FAO programmi GCP /RER/048/EST “ Regionaalse rukkivõrgustiku loomine säästva rukkikasutuse tagamiseks” täitmist. V. Kukk osaleb programmis FAO toidu- ja põllumajandussektori eksperdina. Selle projekti jätkutegevuseks oli rahvusvahelise konverentsi läbiviimine Sangastes 7.–9. detsembrini. Maaeluministeriumi esindajana oli ka Ruve Šankil seminari korraldamisel märkimisväärne roll. Konverentsi läbiviimist toetas FAO, eraldades 9300 eurot. Seminaril osalesid 7 riigi (Ungari, Saksamaa, Valgevene, Slovakkia, Läti, Venemaa, Eesti) esindajad. Osalejad otsustasid üksmeelselt moodustada rahvusvaheline rukkivõrgustik. Informatsioon võrgustiku kohta on esitatud interneti kodulehel <http://www.agrowebcee.net/rye/home/>.

Jätkatakse koostööd mittetulundusühinguga Friedensbrot.

Eesti Rukki Seltsi delegatsioon (M. Koppel, H. Kalbri) osales 22.–23. septembril Szarvasis (Ungari) läbi viidud konverentsil „Rahu ja põllumajandus“. Selts osaleb aktiivselt Rahuleiva projekti elluviimisel. Rahuleiva projekti liikmete rahvusvahelise konverentsi viivad 2018.a ühiselt läbi Eesti ja Läti.

Selts on otsustanud asutada Rahvusvahelise rukkikeskuse Sangaste mõisas. Külustuskeskuse pindala on kokku 2000 ruutmeetrit, selles hakkab toimima rukkikeskus.

VII Seltsi majandustegevusest

Eesti Rukki Selts lähtub oma majandustegevuses põhiliselt tulust, mis laekub liikmemaksudest. Füüsilistest liikmetest pensionärid tasuvad 5 ja töötavad liikmed 10 eurot aastas. Juriidiliste liikmete põhiosa tasub 100 eurot ja kaks suuremat firmat 300 eurot aastas. MTÜ-de liikmemaks on 50 eurot. Liikmemaksu tulu on kogu laekumise korral 3400–3500 eurot aastas. Sellise suurusega oleme aastas arvestanud ka kuludega.

Sellel aastal laekus liikmemakse 3632 eurot. Siin on tasutud võlgnevused ja ka ettemaksud.

Rukkiaasta ürituste korraldamiseks maaeluministeriumi poolt eraldatud 8661 eurot kulutati vastavalt lepingule.

Seltsi oma raha aasta ürituste jaoks kulus selle tõttu vähem ja aasta raha jääk seltsi arvel jäi suurem kui möödunud aastal. Paranes liikmemaksu distsipliin. Neid, kellel liikmemaks maksmata rohkem kui aasta oli aruandepäevaks 5.

Eesti Rukki Selts tegutseb 2017. aastal edukalt edasi.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Varad		
Käibevarad		
Raha	12 471	5 525
Kokku käibevarad	12 471	5 525
Kokku varad	12 471	5 525
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	6 768	8
Kokku lühiajalised kohustised	6 768	8
Kokku kohustised	6 768	8
Netovara		
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	5 517	5 491
Aruandeaasta tulem	186	26
Kokku netovara	5 703	5 517
Kokku kohustised ja netovara	12 471	5 525

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015
Tulud		
Liikmetelt saadud tasud	3 633	4 212
Annetused ja toetused	15 861	19 487
Tulu ettevõtlusest	50	650
Kokku tulud	19 544	24 349
Kulud		
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-15 430	-19 487
Mitmesugused tegevuskulud	-3 430	-3 986
Tööjõukulud	-500	-851
Kokku kulud	-19 360	-24 324
Põhitegevuse tulem	184	25
Intressitulud	2	1
Aruandeaasta tulem	186	26

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	184	25
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	0	560
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	6 761	8
Laekunud intressid	1	1
Kokku rahavood põhitegevusest	6 946	594
Kokku rahavood	6 946	594
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	5 525	4 931
Raha ja raha ekvivalentide muutus	6 946	594
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	12 471	5 525

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	5 491	5 491
Korrigeeritud saldo 31.12.2014	5 491	5 491
Aruandeaasta tulem	26	26
31.12.2015	5 517	5 517
Korrigeeritud saldo 31.12.2015	5 517	5 517
Aruandeaasta tulem	186	186
31.12.2016	5 703	5 703

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Rukki Seltsi 2016.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamistavaga. Hea raamatupidamistava põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise toimikonna poolt välja antud juhendid. Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud järgmistest arvestuse ja aruandluse põhimõtetest ja alusprintsipidest: jätkuvuse, arusaadavuse, olulisuse, järjepidevuse ja võrreldavuse, objektiivsuse, tulude ja kulude vastavuse, konservatiivsuse, avalikustamise ning sisu ülimlikkuse. Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ning raha ekvivalentidena on kajastatud kassas olevat sularaha ja raha pangas. Rahavoogude aruandes kajastatakse rahavoogusid äritegevusest kaudsel meetodil. Äritegevuse rahavoogude leidmisel on korrigeeritud põhitegevuse tulemit elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustuste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuetena ostjate vastu on kajastatud ettevõtte tavapärase äritegevuse käigus tekkinud lühiajalisi nõudeid. Nõuded ostjate vastu, samuti kõik muud nõuded, on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses (so soetusväärtus, millest on maha arvatud nõude laekumise ebatõenäolisusest tingitud allahindlus) või soetusmaksumuses.

Tulud

Tulud on kajastatud tekkepõhiselt

Kulud

Kulud on kajastatud tekkepõhiselt

Lisa 2 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	374	636
Sotsiaalmaksud	126	215
Kokku tööjõukulud	500	851

Lisa 3 Seotud osapooled

(eurodes)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga		
	31.12.2016	31.12.2015
Füüsilisest isikust liikmete arv	101	106
Juriidilisest isikust liikmete arv	27	25

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 21.04.2017

Eesti Rukki Selts (registrikood: 80124727) 01.01.2016 - 31.12.2016 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
LEONHARD PUKSA	Juhatuse liige	14.06.2017

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Põllumajandusseltsid ja -liidud, aiandus- ja mesindusseltsid, metsaseltsid ja -liidud	94111	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 5036055
E-posti aadress	eestirukkielts@hotmail.ee
Veebilehe aadress	www.eestirukkielts.ee